

Nr 66.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående årligt understöd från allmänna indragningsstaten åt förre navigationsskolläraren Hans Herman Lindfelts änka Mathilda Charlotta Lindfelt, född Holmström; given Stockholms slott den 4 februari 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att förre navigationsskolläraren Hans Herman Lindfelts änka Mathilda Charlotta Lindfelt, född Holmström, må från och med den 1 januari 1919 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 4 februari 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna anförde.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd ansökning har Mathilda Charlotta Lindfelt, född Holmström, änka efter förre navigationsskolläraren Hans Herman Lindfelt, anhållit om pension av statsmedel, och har sökanden därvid anfört, bland annat, följande.

Sökandens man hade den 28 januari 1890 erhållit anställning såsom lärare vid navigationsskolan i Karlshamn och sedermera uppehållit denna befattning till år 1912, då skolan indragits. Lärarna vid navigations-skolorna hade år 1908 erhållit rätt att bliva delägare i civilstatens änke- och pupillkassa. Sökandens man hade emellertid uppmärksammat detta först efter det han uppnått sextio års ålder, då det enligt de i ämnet utfärdade bestämmelserna varit för sent för honom att bliva delägare i kassan. Då sökandens ekonomiska ställning vore mycket svag, måste

hon, därest hon icke erhöile något understöd, vid sina år med förtvivlan emotse sin återstående levnad.

Vid ansökningen har fogats dels prästbevis, utvisande att änkan Lindfelt är född den 28 september 1856, dels läkarintyg att sökanden till följd av sjukdom för närvarande är mindre arbetsför. Därjämte har företetts bouppteckning efter förre navigationsskolläraren Hans Herman Lindfelt, varav inhämtas, att han, som varit född den 12 juli 1848, avlidit den 19 januari 1918 och därvid såsom enda sterbhusdelägare efterlämnat änkan Lindfelt samt att behållningen i boet uppgått till 7,253 kronor, varav i lösöre 1,313 kronor.

Över förevarande ansökning hava utlåtanden avgivits av marinförvaltningen den 26 september 1918, av statskontoret den 14 oktober 1918 och av styrelsen för civilstatens änke- och pupillkassa den 9 november 1918.

Marinförvaltningen har i sitt utlåtande hemställt, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka pension åt sökanden å allmänna indragningsstaten till belopp, som styrelsen för civilstatens änke- och pupillkassa borde lämnas tillfälle föreslå. Marinförvaltningen.

Statskontoret har anfört följande.

Av handlingarna framginge, att sökandens man, f. d. läraren vid numera indragna navigationsskolan i Karlshamn Hans Herman Lindfelt, som avlidit den 19 januari 1918, icke varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa samt att sökanden, vilken alltså icke ägde rätt till pension från av staten understödd kassa, vore på grund av sjukdom mindre arbetsför samt därför och på grund av hennes jämförelsevis obetydliga tillgångar i behov av understöd för sitt uppehälle. Dessa omständigheter syntes statskontoret vara av beskaffenhet att billigtvis böra föranleda till beredande av något ålderdomsunderstöd av statsmedel åt sökanden; och ansåge sig statskontoret, med erinran att, om mannen varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, sökandens pension skulle hava uppgått till 375 kronor, böra i detta fall föreslå ett pensionsbelopp av 300 kronor. Då emellertid sökanden under år 1918 fått uppbära krigstidstillägg till mannens pension med 700 kronor, syntes det kunna ifrågasättas, huruvida understödet borde utgå förr än med ingången av år 1919. På grund härav hemställde statskontoret, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva, att sökanden finge från och med år 1919, så länge hon förbleve änka, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.

Statskontoret.

Styrelsen för
civilstatens
änke- och
pupillkassa.

Styrelsen för civilstatens änke- och pupillkassa har i sitt utlåtande anmält, dels att sökandens man icke varit delägare i nämnda kassa, dels ock att hans delaktighetsbelopp i kassan, därest han inträtt såsom delägare i densamma, enligt § 4 i reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916 skulle hava utgjort 375 kronor.

Departements-
chefens
yttrande.

Den 28 januari 1890 förordnade marinförvaltningen sjökaptenen Hans Herman Lindfelt att tillsvidare under då pågående läsår uppehålla en lärarbefattning vid navigationsskolans i Karlshamn navigationsavdelning, och den 12 december 1890 utnämnde och förordnade samma myndighet Lindfelt att från och med ingången av år 1891 vara lärare i samma avdelning vid nämnda skola.

Sedermera beslöt 1911 års riksdag att ifrågavarande skola skulle indragas från och med den 1 augusti 1912. De till Lindfelt såsom innehavare av ifrågavarande lärarbefattning utgående avlöningsförmånerna för år utgjorde vid tiden för skolans indragning lön 1,000 kronor, tjänstgöringspenningar 500 kronor och ålderstillägg 500 kronor eller tillhoppa 2,000 kronor.

Därefter medgav 1913 års riksdag, att Lindfelt finge, från och med den 1 januari 1913 räknat, uppföras å allmänna indragningsstaten, med rätt till samtliga de enligt den intill den 1 augusti 1912 för navigationsskolorna i riket gällande stat för honom utgående avlöningsförmåner samt med skyldighet, bland annat, att, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 levnadsår, åtnöjas med pension å denna stat, motsvarande den del av nämnda avlöningsförmåner, som vore att hänföra till lön och ålderstillägg.

Sökandens man blev visserligen den 1 januari 1908 jämlikt bestämmelserna i reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa den 21 december 1907 berättigad att ingå såsom delägare i nämnda kassa, vilket dock skulle ske innan han uppnådde en ålder av sextio år. Enligt vad sökanden anført, hade emellertid hennes man uppmärksammat tillkomsten av denna förmån först sedan han den 12 juli 1908 uppnått nämnda ålder. Att sökanden till följd av detta förbiseende skulle under sin ålderdom bliva i avsaknad av understöd från statens sida synes mig obilligt. Hon har numera uppnått en ålder av sextiotvå år och är enligt företett läkarintyg mindre arbetsför. Hennes tillgångar äro, enligt vad bo-uppteckningen efter mannen utvisar, knappa. Med hänsyn till sålunda föreliggande omständigheter anser jag mig böra tillstyrka att sökanden erhåller ett årligt understöd. I fråga om beloppet av understödet och

tidpunkten, från vilken detsamma bör utgå, ansluter jag mig till vad statskontoret därutinnan föreslagit.

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att förre navigationsskolläraren Hans Herman Lindfelts änka Mathilda Charlotta Lindfelt, född Holmström, må från och med den 1 januari 1919 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Ridderstad.
